

LÄNSSTYRELSEN

Hallands län
Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten

BESLUT

1986-08-18

11.131-2585-82

Delg kvitto

Skogsvårdsstyrelsen
Box 131
301 03 HALMSTAD

Fastställelse av skötselplan och komplettering av
beslut för naturreservatet Enet, Halmstads kommun

Enets naturreservat avsattes genom länsstyrelsens
beslut den 7 augusti 1972.

Skötselplanen har upprättats av länsstyrelsen i
samråd med naturvårdsförvaltaren och markägaren.
Halmstads kommun, skogsvårdsstyrelsen och statens
naturvårdsverk har yttrat sig i ärendet.

./.

Länsstyrelsen fastställer härmed jämlikt bestämmel-
serna i 9 § naturvårdsförordningen (SFS 1976:484)
bifogad skötselplan för naturreservatet Enet. Fast-
ställelsen omfattar inte den ekonomiska utredningen.

./.

I samband med fastställelsen av skötselplanen utser
länsstyrelsen skogsvårdsstyrelsen som naturvårds-
förvaltare jämlikt 9 § naturvårdsförordningen.

Besvärshänvisning, jordbruksdepartementet, enligt
bilaga.

I handläggningen av detta ärende har deltagit förste
länsassessor Åke Andrén, beslutande, naturvårdsin-
tendent Björn Ströberg, föredragande och byråinspek-
tör Per Magnus Åhrén.

Åke Andrén

Björn Ströberg

Kopia + skötselplan

Karl-Åke Hultberg, P1 1730, Enets gård, 310 40 HARPLINGE
Statens naturvårdsverk 2 ex

Halmstads kommun

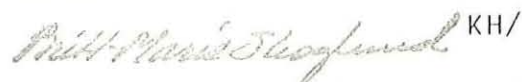
Naturvårdsenheten 2 ex

Dossier

Akten

BS

Bestyrkes

 KH/

S K Ö T S E L P L A N för
naturreservatet Enet

Halmstads kommun, Hallands län

Upprättad 1980

Planförfattare: Per Magnus Åhrén

Naturvårdsförvaltare: Skogsvårdsstyrelsen i
samråd med markägaren

Planen fastställd 1983 av länsstyrelsen i
Hallands län efter samråd med statens naturvårds-
verk.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	sid
FÖRORD	1
1 ALLMÄN BESKRIVNING JÄMTE FÖRESKRIFTER	2
1.1 <u>Administrativa data</u>	2
1.2 <u>Grund för beslutet</u>	2
1.3 <u>Föreskrifter</u>	3
1.3.1 <u>Föreskrifter rörande rätten att förfoga över fastighet</u>	3
1.3.2 <u>Föreskrifter gällande den besökande allänheten</u>	4
1.3.3 <u>Vård och förvaltningsbestämmelser</u>	4
1.4 <u>Kommunikationer</u>	5
1.5 <u>Naturförhållanden</u>	5
1.5.1 <u>Topografi</u>	5
1.5.2 <u>Berggrund</u>	5
1.5.3 <u>Lösa avlagringar</u>	5
1.5.4 <u>Klimat</u>	6
1.5.5 <u>Hydrologi</u>	6
1.5.6 <u>Vegetation</u>	6
1.5.7 <u>Fauna</u>	6
1.6 <u>Kulturhistoria</u>	7
1.7 <u>Markanvändning samt utförda/pågående skötselåtgärder</u>	7
2 DIDPOSITION- OCH SKÖTSELPLAN FÖR NATUR- OCH KULTURVÄRDEN	7
2.1 <u>Mål för mark och vegetationsvård</u>	7
2.2 <u>Principer för disposition av natur- och kulturvärden samt åtgärder av allmän karaktär</u>	7
2.2.1 <u>Hävd av ängs-, busk- och våtmarker</u>	7
2.2.2 <u>Hävd av lövdungarna</u>	8
2.2.3 <u>Hävd av åkermarken</u>	8
2.2.4 <u>Gallring och röjning</u>	8
2.2.5 <u>Enbuskröjning</u>	8
2.2.6 <u>Björnbärsbekämpning</u>	8
2.2.7 <u>Betesdrift</u>	8
2.2.8 <u>Dricksvatten till kreatur</u>	9
2.2.9 <u>Stängsel</u>	9
2.2.10 <u>Grindar</u>	9
2.2.11 <u>Gödsling</u>	9
2.2.12 <u>Kemiska bekämpningsmedel</u>	9

	sid
2.2.13	<u>Stengärdesgårdar</u> 9
2.2.14	<u>VA-ledning</u> 9
2.2.15	<u>Jordkabel</u> 9
2.2.16	<u>Vägar</u> 9
2.2.17	<u>Båtar</u> 9
2.2.18	<u>Strandstädning</u> 9
2.2.19	<u>Jakt_och_faunavård</u> 10
2.2.20	<u>Iillsyn</u> 10
2.2.21	<u>Renhållning</u> 10
2.2.22	<u>Dokumentation</u> 10
2.2.23	<u>Betesavtal</u> 10
2.3	<u>Detaljbeskrivningar och detaljåtgärder</u> 10
	Skötselområde 1 10
	Skötselområde 2 11
	Skötselområde 3a och 3b 11
	Skötselområde 4 11
	Skötselområde 5 12
	Skötselområde 6 12
	Skötselområde 7 12
	Skötselområde 8 12
	Skötselområde 9 13
	Skötselområde 10 13
2.4	<u>Komprimerat skötselprogram med prioritering</u> 13
3	PLAN FÖR ANLÄGGNING, DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV 14
3.1	<u>Allmänt</u> 14
3.2	<u>Friluftsanordningar</u> 14
3.2.1	<u>Parkeringsplats</u> 14
3.2.2	<u>Bänkar_och_bord</u> 14
3.2.3	<u>Sopkärl</u> 14
3.2.4	<u>Enskilda_vägar</u> 14
3.2.5	<u>Stigar</u> 14
3.2.6	<u>Stängselgenomgångar</u> 15
3.3	<u>Information</u> 15
3.3.1	<u>Informationstavlor</u> 15
3.3.2	<u>Gränsmarkering</u> 15
3.3.3	<u>Förbudsskyltar</u> 15

		sid
4	FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN	15
4.1	<u>Ekonomisk utredning</u>	15
4.2	<u>Finansiering av naturvårdsförvaltningen</u>	15
5	REFERENSER	15
6	DOKUMENTATION	16
7	ÄNDRING AV FÖRESKRIFTER	16

Bilaga	1	Geografisk översikt - Hallands län
Bilaga	2	Geografisk översikt - Halmstads norra omnejd
Bilaga	3	Avgränsning av reservatet
Bilaga	4	A och B Samfälligheter, servitut
Bilaga	5	Vegetationskarta
Bilaga	6	Karta över skötselområden
Bilaga	7	Karta över anordningar för rekreation och friluftsliv
Bilaga	8	Ekonomisk utredning
Bilaga	9	Dokumentation av utförda åtgärder

FÖRORD

Detta förslag till skötselplan har upprättats under år 1980 av Per Magnus Åhrén, länsstyrelsen i Hallands län. i samråd med skogsvårdsstyrelsen och markägaren. 1983 skedde ett ägobyte av fastigheten, då den nuvarande ägaren tillträdde. Samråd med denne har skett under år 1983.

1 ALLMÄN BESKRIVNING JÄMTE FÖRESKRIFTER

1.1 Administrativa data

Naturreservatets benämning	Enet
Avsatt	1972-08-07
Areal	ca 32 ha
Läge	ca 17 km NV Halmstad
Kommun	Halmstad
Socken	Harplinge
Topografiskt kartblad	4 C Halmstad NV
Ekonomiskt kartblad	4291 Steninge
Markägare	Karl-Åke Hultberg Pl 1730, Enets gård 310 40 HARPLINGE
Fastighet	Särdal 10:1
Servitut	se bilaga 4 A och 4 B
Samfällighet	se bilaga 4 A och 4 B
Naturvårdsförvaltare	Skogsvårdsstyrelsen i samråd med markägaren

1.2 Grund för beslut

Området bör särskilt skyddas och vårdas på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur, för landskapsbilden och allmänhetens friluftsliv. Det utgör ett i anslutning till kustvägen mellan Halmstad och Falkenberg, botaniskt och geologiskt mycket omväxlande parti vilket karakteriseras av klapperstensfält på och omkring vilka en rad olika växtsamhällen förekommer. Sålunda finns i områdets södra del bl a särpräglade enbuskbestånd, kärrområden samt ljunghedsmark. Norra delen av området genomrinnas av en bäck, kring vilken utbildats ett sankområde med rik flora.

1.3 Föreskrifter

Nedan angivna föreskrifter gäller för reservatet enligt länsstyrelsens beslut 1972-08-07 med vissa ändringar 1983-08-30.

1.3.1 Föreskrifter rörande rätten att förfoga över fastighet

Det är förbjudet att

spränga, schakta, gräva, utföra fyllning eller bedriva täkt i någon form, dock att vederbörande markägare bibehålles vid dem tillkommande rätt till tångtäkt. Förbudet skall ej utgöra hinder mot normalt underhåll av befintliga vägar

anordna upplag med undantag för tillfälliga upplag för jord- eller skogsbrukets behov

anbringa tavla - nödvändiga fridlysningstavlor undantagna - plakat, affisch, inskrift eller annan störande anordning

framdraga luftledning

uppföra byggnad

utföra annan anläggning än som erfordras för reservatets nyttjande eller jordbrukets utövande

i kommersiellt avseende utnyttja marken på väsentligen annat sätt än vad som var rådande vid reservatets bildande

utföra avverkning eller röjning, som icke är hänförlig till reservatets skötsel

plantera eller så skog

jaga under lördagar samt sön- och helgdagar

inom de delar av området, som icke utgör åkermark, använda kemiska bekämpningsmedel samt

använda konstgödsel inom den del av betesmarken, som markerats med blå linje på den till detta beslut hörande kartan.

Länsstyrelsen må, efter medgivande av markägaren, meddela tillstånd för vetenskaplig institution eller enskilda forskare att för vetenskapligt ändamål infånga insekter, insamla växter samt taga markprov.

Föreskrifterna skall ej utgöra hinder för kommunen att sköta och underhålla inom reservatet befintliga va-ledningar.

1.3.2 Föreskrifter gällande den besökande allmänheten

Det är förbjudet att

förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning

anbringa tavla, plakat, affisch, inskrift eller annan störande anordning

skada vegetationen t ex genom blomplockning eller uppgrävning av växter

vidtaga åtgärd, som kan verka störande på djurlivet, exempelvis att från nära håll fotografera fågelbo

släppa lös hund

tälta eller uppställa husvagn

göra upp eld

framföra motordrivet fordon eller moped annat än på anvisad väg och parkeringsplats, dock att förbudet ej skall utgöra hinder för ägarna till fastigheterna Särda 10:13 - 10:15 att framföra motorfordon på befintliga utfartsvägar till allmänna vägen

parkera annat än på därför iordningställda platser samt

göra skada på hägnader eller andra anordningar.

Härutöver erinras om vissa allmänt gällande bestämmelser, såsom förbud mot att

skräpa ned (23 § naturvårdslagen)

olovligen av växande träd taga gren eller ris eller på annat sätt skada växande träd (12 kap 2 § andra stycket brottsbalken) samt

olovligen döda, jaga, fånga, skada djur, bortföra ägg eller bo (2 § jaktlagen och 1-2 §§ jaktstadgan).

1.3.3 Vård- och förvaltningsbestämmelser

1. Naturreservatet skall vårdas och förvaltas av skogs-
vårdsstyrelsen i samråd med markägaren

2. Vården av naturreservatet skall syfta till att bevara det nuvarande kulturlandskapet i dess befintliga skick. På åkermarken må sålunda även i fortsättningen rationellt jordbruk bedrivas. Dock bör kemiska bekämpningsmedel användas med försiktighet och endast i de fall, då det bedöms nödvändigt för den odlade grödan.

Betesmarkerna mellan de odlade fälten och havet skall om möjligt även fortsättningsvis hävdas genom betesgång. Om betesgången upphör eller minskar skall vid behov åtgärder vidtagas för att hålla tillbaka olämplig busk- och trädvegetation.

3. Förvaltaren må anordna parkeringsplats i anslutning till allmänna vägen i östra delen av reservatet.
4. Förslag till skötselplan för naturreservatet skall upprättas av förvaltaren i samråd med skötselrådet. Förslaget skall efter hörande av statens naturvårdsverk godkännas av länsstyrelsen. Reservatet skall vårdas i enlighet med godkänd plan.
5. Reservatet skall benämnas "Enets naturreservat" och skall genom förvaltarens försorg utmärkas i enlighet med de anvisningar, som utfärdats av statens naturvårdsverk.

1.4 Kommunikationer

Området ligger omedelbart intill, väster om vägen Halmstad-Gullbrandstorp-Steninge-Falkenberg. En kilometer söder om "Getingevägs-skälet" i Steninge badort finns en P-plats i kanten av reservatet. Se bilaga 1-3.

1.5 Naturförhållanden

1.5.1 Topografi

Området, som utgör ett litet kustavsnitt av den halländska kustslätten, sluttar svagt åt väster från knappt 25 m ö h ner till havets nivå. Det utgör för landskapsbilden en viktig länk i denna del av Hallandskusten.

1.5.2 Berggrund

Den fasta berggrunden framträder endast i områdets nordvästra del som hållar ut mot havet. Den utgörs av en intermediär ådergnejs. Det är en rödgrå, fältspatintermediär, små-medelkornig gnejs med rikliga, rödgrå-röda, sura ådror.

1.5.3 Lösa avlagringar

Underlaget utgörs av inlandsisen avsatt moränmaterial, delvis av havet utsvallat grus. På ca 15 m nivå framträder välutvecklade av havet utsvallade klapperstensvallar. Likaså förekommer klapperstensvallar och blockmark i områdets södra strandnära del.

1.5.4 Klimat

Klimatet är av lokalmaritim karaktär, d v s milda vint-rar och svala somrar. Sommaren är lång, ca 144 dagar med en medeltemperatur över + 10°C, och frost förekommer mycket sällan mellan 15 maj och 15 september.

Årsnederbörden är förhållandevis liten, ca 600 mm. Nederbördsmaximum inträffar under juli-augusti. Vinden kommer huvudsakligen från sydväst-sektorn. Stormar uppträder framförallt under perioden september-februari, oftast inom nordväst-sektorn. Vegetationsperioden, som utgör de antal dygn per år med en medeltemperatur vid markytan högre än +3°C, är ca 240 dagar.

1.5.5 Hydrologi

Ett grävt dike på gränsen mellan betesmarken och åkermarken avvattnas dels norrut, dels genom en tvärfåra västerut i områdets sydvästra del, vilket gett upphov till kärrartade partier. I nordöstra delen finns en äldre lertäkt, som avvattnas genom Ävjan ut till havet. Strax innan Ävjan rinner ut i havet utbreder sig ett kärr i en fördjupning.

1.5.6 Vegetation

Vegetationen och floran finns väl dokumenterad i en inventering (Tjernberg, 1973 se bilaga 5), varför endast en kortfattad redogörelse följer här. Området utgöres av en under lång tid betad ljung- och gräshed, som i södra delen är kraftigt igenvuxen av lövsly. Karakteristiskt är rikedom på enbuskar. I sydvästra delen finns ett kärrparti av delvis rikare karaktär med arter som slankstarr (*Carex flacca*), nattviol (*Platanthera bifolia*) och klockgentiana (*Gentiana pneumonanthe*). Likaså finns ett kärr före Ävjans utlopp i havet av medelrik karaktär med rik förekomst av vippstarr (*Carex paniculata*). Ner mot havet finns klapperstensvallar, strandängsfragment och strandhed med typiska havsstrandarter som trift (*Armeria maritima*), strandglim (*Silene maritima*) och strandaster (*Aster tripolium*).

1.5.7 Fauna

Då fältarbete utfördes på hösten i september 1980 kan detta endast ge en fragmentarisk bild av faunan. Av högre däggdjur har kanin, fälthare och räv noterats. Vid tidigare besök utanför ramen för detta arbete har bland sannolika häckfåglar noterats bl a hämpling, grönfink, gulspurv och törnsångare i enbuskmarkerna. På ängsmarkerna har noterats ängspioplärka, stenskvätta och sånglärka. Möjligen häckar bl a strandskata och ejder i strandnära delar.

Småvessla siktad 900831 Karin Hernborg

1.6 Kulturhistoria

Ett öppet av människor präglat landskap har förmodligen varit förhärskande i flera tusen år. När betesintensiteten minskade, förmodligen i slutet av 1800-talet, började en gradvis igenväxning, i första skedet med enbuskar, senare också lövsly, så som är fallet nu. Åkrarna i områdets östra del anlades under första hälften av 1800-talet, efter att tidigare ha utgjort betesmark. Landsvägen längs områdets östra gräns liksom de två vägarna som leder in i området, samt gärdesvägen som leder ner åt sydväst har funnits åtminstone sedan slutet av 1700-talet.

1.7 Markanvändning samt utförda/pågående skötselåtgärder

Ängsmarkerna väster om åkermarken betas f n (1980) av 13 kvigor. Åkermarken i öster brukas på konventionellt sätt. En mindre ängsmark i öster är f n inte föremål för någon åtgärd. Den igenväxande enbuskmarken längst i öster har röjts och gallrats på lövsly en gång under 1970-talet.

2 DISPOSITION- OCH SKÖTSELPLAN FÖR NATUR- OCH KULTURVÄRDEN

2.1 Mål för mark och vegetationsvård

Vården skall syfta till att bevara och restaurera ett öppet kulturlandskap. Det innebär ett öppet beteslandskap med inslag av buskar som en, nypon och slån samt enstaka lövträdsgroper. Det öppna beteslandskapet har varit förhärskande i flera hundra år, åtminstone sedan mitten av 1600-talet. Den landskapsbild som bör eftersträvas är ett efter det helt öppna landskapet tidigt succesiionsstadium med inslag av enstaka buskar, så som det förmodligen gestaltade sig i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet. Åkermarken ska även fortsättningsvis hållas öppen genom jordbruks- eller betesdrift.

2.2 Principer för disposition av natur- och kulturvärden samt åtgärder av allmän karaktär

2.2.1 Hävd av ängs-, busk- och våtmarker

De öppna ängsmarkerna ska även fortsättningsvis hållas öppna. Buskmarkerna är f n på flera håll mycket svårframkomliga, varför röjningar är nödvändiga. Våtmarkerna ska hållas öppna, varför viss röjning är nödvändig. För samtliga marktyper är det nödvändigt med ett högre betestryck för att undvika igenväxning.

2.2.2 Hävd_av lövdungarna

Lövdungarna har etablerats i sen tid, under de senaste 50 åren, och är en följd av minskat betestryck. De bör till stor del tas bort, varvid enstaka större träd och enstaka buskar sparas. I södra delen bör dock en ridå av al, björk och viden längs bäcken sparas, liksom en ridå av träd in- till fritidshusen samt huvuddelen av lövdungen i norra delen. De kvarvarande lövdungarna bör vid behov gallras.

2.2.3 Hävd_av åkermarken

Åkermarken må även fortsättningsvis hållas öppen genom fortsatt rationell jordbruksdrift eller omläggning till betesmark. Kemiska bekämpningsmedel bör dock endast användas då det anses nödvändigt.

2.2.4 Gallring_och_röjning

Nödvändiga gallrings- och röjningsåtgärder utföres under vinterhalvåret för att skona fågellivet. Bekämpning av lövsly kan dock behövas även sommartid. Vid gallring och röjning av lövdungarna sparas större träd framför allt bärande som fågelbär, rönn och oxel. Fuktheden i södra delen bör röjas på pors.

2.2.5 Enbuskröjning

Vid röjning av enbuskar bör eftersträvas att få solitärer och mindre grupper, så att lövsly får svårare att etablera sig. I förtätningar bör öppningar ske etappvis så att vid första tillfället "gator" genom buskagen erhålls. Vid de senare tillfällena görs större öppningar, varvid slutligen erhålls enstaka buskar eller mindre buskgrupper.

2.2.6 Björnbärsbekämpning

I reservatets centrala del finns ett område med täta snår av björnbär, liksom ett mindre i reservatets östligaste del. Det är önskvärt att dessa björnbärssnår tas bort. I första hand bör upprepad nedklippning prövas under sommarhalvåret. Om detta inte ger resultatet bör marken bearbetas med slaghack med efterföljande hård bete av får några kortare perioder varje år tills syftet uppnåtts.

2.2.7 Betesdrift

Det nuvarande betestrycket är för lågt, varför ett betydligt högre tryck är nödvändigt i framtiden. För att åstadkomma ett relativt jämnt betestryck krävs en indelning i fållor (se bilaga 7). Den östra ängsmarken, som är utsatt för igenväxning bör snarast stängslas in och betas. Betet bör pågå hela vegetationsperioden. Lämpliga betesdjur är nötkreatur och/eller hästar.

2.2.8 Dricksvatten till kreatur

Ett vattenhål anläggs i reservatets södra del.

2.2.9 Stängsel

Då nuvarande stängsel är gamla och dåliga bör de snarast ersättas med nya. Samtliga stängsel underhålls kontinuerligt (se bilaga 7).

2.2.10 Grindar

Nödvändiga grindar görs av trä i gammal stil. De bör förses med lås.

2.2.11 Gödsling

Konstgödsel får ej användas inom ett område som markerats å bilaga 6.

2.2.12 Kemiska bekämpningsmedel

Kemiska bekämpningsmedel får ej användas inom de delar av området, som inte utgör åkermark.

2.2.13 Stengärdesgårdar

Samtliga stengärdesgårdar underhålls kontinuerligt genom att rasade stenar läggs på plats.

2.2.14 VA-ledning

En VA-ledning går tvärs genom området.

2.2.15 Jordkabel

En jordkabel för lågspänning har från öster dragits fram till fritidshusen efter länsstyrelsens beslut 1978-05-16.

2.2.16 Vägar

Två enskilda vägar leder in i reservatet från norr respektive öster. De underhålls kontinuerligt.

2.2.17 Båtar

Båtuppläggning bör begränsas till en lämplig plats. Båtantalet bör maximeras till nuvarande antal. Båtägarna bör tillsammans bilda båtförening och båtarna bör numreras.

2.2.18 Strandstädning

Strandstädning bör ske snarast. Därefter då behov föreligger på våren före 15/4 för att undvika störningar på fågellivet.

2.2.19 Jakt_och_faunavård

Jakt är inte tillåten lördagar samt sön- och helgdagar.

2.2.20 Tillsyn

En av förvaltaren utsedd tillsynsman ska utöva erforderlig tillsyn av naturreservatet. För tillsynsman ska upprättas instruktion och avtal.

2.2.21 Renhållning

Sopor ska omhändertas genom kommunens försorg. Avtal om sophämtning upprättas mellan förvaltaren och kommunen.

2.2.22 Dokumentation

Vidtagna åtgärder dokumenteras genom fotografering i svart-vitt före och efter. Fotografierna förvaras hos länsstyrelsen. Länsstyrelsen ansvarar.

2.2.23 Betesavtal

Betesavtal upprättas mellan förvaltaren och djurhållaren.

2.3 Detaljbeskrivningar och detaljåtgärder

Området har delats in i skötselområden, vilka framgår av karta (bilaga 6). Varje skötselområde beskrivs kortfattat och målet för skötseln, samt istandsättnings- och underhållsåtgärder anges. För skötselåtgärder av allmän karaktär hänvisas till kap 2.2.

Skötselområde 1

Beskrivning: Området utgörs av i norr och väster välbetad strandäng/hed. Även de centrala ängsmarkerna är ganska välbetade, men inslaget av en, slån, nypon och björnbär är påtagligt (1 a). I söder och sydost tättnar enbuskagen och är mer eller mindre ogenomtränglig (1 b, 1 c och 1 d). I de äldre buskagen och i kärrpartiet växer slyvegetation av t ex björk, asp och viden. I kärrret utbreder sig dessutom rikligt med pors. I delområde 1 e finns rikligt med krypande björnbärssnår, samt enstaka nypon och enbuskar.

Mål: I väster öppen strandäng/-hed. Övriga delen gles enbuskmark med inslag av bl a slån, nypon och björnbär.

Åtgärd: Istandsättningsåtgärd: i delområde 1 a gallras enbuskar i södra delen, samt bortröjs vresros. i delområde 1 b, 1 c och 1 d görs två på varandra följande gallringar av enbuskar med ca 3 års mellanrum, samt röjs på lövsly och i delområde 1 b pors. I delområde 1 e borttas björnbär. I delområde 1 b anläggs ett vattenhål för betesdjuren.
Underhållsåtgärd: Årligt bete med nötkreatur, Vid behov röjning av lövsly och enbuskar samt strandstädning.

Skötselområde 2

Beskrivning: Områdets norra och södra del utgörs av två slutna delvis fuktiga björkdungar med inslag av asp och tall. I buskskiktet rikligt med döda och döende enbuskar. Centralt finns ett delvis öppet kärrparti med al och viden längs en bäck.

Mål: Gles hagmark med i det centrala kärrpartiet al längs bäcken.

Åtgärd: Istandsättningsåtgärd: Huvuddelen av träden tas bort och lövslyet röjs. Enstaka björk och tall, samt livskraftiga enar sparas. Al vid bäcken sparas.
Underhållsåtgärd: Årligt bete med nötkreatur. Vid behov röjning av lövsly och enbuskar.

Skötselområde 3 a och 3 b

Beskrivning: Delområde 3 a utgörs av en ca 20 m bred lövträdsridå mellan betesmarken i väster och åkern i öster. Dominerande trädslag är asp och björk, men inslag finns av sälg, ek och fågelbär. Delområde 3 b utgörs av ett buskparti med huvudsakligen slån.

Mål: Lövskog med gynnande av ek och fågelbär (3 a), samt slånbuskage (3 b).

Åtgärd: Istandsättningsåtgärd: Gallring av träd, borttagning av asp genom ringbarkning (3 a). Avverkning av träd (3 b). Borttagning av gammalt stängsel (3 a).
Underhållsåtgärd: Gallring och röjning vid behov.

Skötselområde 4

Beskrivning: Området utgör en 10-30 m bred "skyddszon" norr, väster och söder om fritidshusen, Områdets södra del utgörs av tät enbuskmark. Övriga delen är glest enbevuxen.

Mål: Tät enbuskmark för att minska fritidshusens negativa inverkan på landskapsbilden.

Åtgärd: Iståndsättningsåtgärd: -
Underhållsåtgärd: Røjning av lövsly. Årligt bete.

Skötselområde 5

Beskrivning: Ett botaniskt värdefullt kärr av medelrikkaraktär.

Mål: Öppen kärrmark.

Åtgärd: Iståndsättningsåtgärd: Røjning av sly.
Underhållsåtgärd: Røjning vid behov. Årligt bete.

Skötselområde 6

Beskrivning: Öppen betesmark, som plöjs upp vid behov.

Mål: Öppen betesmark eller åker.

Åtgärd: Iståndsättningsåtgärd: -
Underhållsåtgärd: Vid behov uppløjning. Betesdrift när det är lämpligt.

Skötselområde 7

Beskrivning: Obetad igenväxande ängsmark med fina, välutvecklade enar, som särskilt i nordvästra delen är övervuxna av ungskog av främst björk och asp.

Mål: Gles enbuskmark med inslag av enstaka fågelbär och ek. Parkeringsplats i sydost.

Åtgärd: Iståndsättningsåtgärd: Avverkning av samtliga träd utom enstaka fågelbär och ek, røjning av lövsly samt gallring av enbuskar. Dessutom borttagning av björnbär.
Underhållsåtgärd: Røjning och gallring vid behov. Årligt bete. Sambetas med skötselområde 8b.

Skötselområde 8

Beskrivning: Konventionellt åkerbruk.

Mål: Öppen åker eller betesmark.

Åtgärd: Iståndsättningsåtgärd:
8a: -
8b: Om markägaren önskar överförs åkern till betesmark. I så fall sätts stängsel upp och området bör sambetas med skötselområde 7.
Underhållsåtgärd:
8a: -
8b: Vid överföring till betesmark bör området årligen betas.

Skötselområde 9

Beskrivning: Igenväxande ängsmark med lövsly.

Mål: Åkerholme med enstaka fågelbär, ek och björk samt slånbuskage.

Åtgärd: Istandsättningsåtgärd: Avverkning av samtliga träd och buskar undantagna välväxta träd av ek, björk och fågelbär samt slånbuskage.
Underhållsåtgärd: Røjning av sly vid behov.

Skötselområde 10

Beskrivning: Öppen ängsmark med buskinslag. I väster täta enbuskbuskage samt en bäck kantad av al. I norr tät lövdunge runt en vattenfylld lergrop.

Mål: Öppen ängsmark med enbuskar och lövinslag. Tät lövdunge runt lergropen.

Åtgärd: Istandsättningsåtgärd: Røjning, dock ej runt lergropen.
Underhållsåtgärd: Årligt bete. Ev sambete med skötselområde 8b.

2.4

Komprimerat skötselprogram med prioritering

Här redovisas kortfattat istandsättningsåtgärder för respektive skötselområde. Romersk siffra anger prioriteringsföljd.

<u>Skötselområde</u>	<u>Mål</u>	<u>Åtgärd</u>
1 a	Öppen ängsmark med inslag av enstaka buskar	Viss røjning av buskar. (I)
1 b	Gles enbuskmark	Gallring av enbuskar samt røjning av lövsly och pors. (I)
1 c	"	Gallring av enbuskar samt røjning av lövsly. (III)
1 d	"	Gallring av enbuskar samt røjning av lövsly. (IV)
1 e	"	Røjning av lövsly och björnbärsbekämpning. (I)
2	"	Huvuddelen av träd och buskar avverkas. (II)
3 a	Lövskog	Gallring. (V)
3 b	Slånbuskage	Røjning av lövsly. (V)

<u>Skötselområde</u>	<u>Mål</u>	<u>Åtgärd</u>
4	Tät enbuskmark	-
5	Öppet kärr	Röjning av lövsly. (I)
6	Öppen betesmark	-
7	Gles enbuskmark P-plats	Avverkning av ungskog. Röjning av lövsly, samt gallring av enbuskar. (VI)
8	Öppen betesmark	Insådd av vallväxter.
9	Åkerholme	Huvuddelen av träd och buskar avverkas. (I)
10	Öppen ängsmark	Röjning. (I)

3 PLAN FÖR ANLÄGGNING, DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

3.1 Allmänt

Planen har upprättats mot bakgrund av det syfte varmed reservatet har blivit avsatt med hänsyn tagen till områdets natur- och landskapsvärden. Behandlade anordningar har angivits på karta, bilaga 7. Anordningarna ska, där inte annat anges, underhållas av förvaltaren.

3.2 Friluftsanordningar

3.2.1 Parkeringsplats

En ny P-plats bör ordnas i anslutning till avfartsvägen i öster.

3.2.2 Bänkar och bord

Bänkar och bord bör uppsättas i anslutning till P-platser.

3.2.3 Sopkärl

Bör ordnas i anslutning till P-platsen.

3.2.4 Enskilda vägar

Två enskilda vägar leder in i reservatet.

3.2.5 Stigar

Befintliga stigar har markerats på karta.

3.2.6 Stängselgenomgångar

Har markerats på karta.

3.3 Information

3.3.1 Informationstavlor

Informationstavlor, 5 till antalet, ska finnas på markerade platser.

3.3.2 Gränsmarkering

Skall utföras enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar. Saknas f n i anslutning till fritidstomterna.

3.3.3 Förbudsskyltar

Förbudsskyltar angående motorfordonstrafik ska finnas vid den norra tillfartsvägen och väster om P-platsen vid den östra. Skylt angående campingförbud tas bort, när stängsel på detta område uppsatts.

4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

4.1 Ekonomisk utredning

Naturvårdsförvaltaren har gjort en ekonomisk utredning daterad 1983-02-28, av beräknade kostnader för naturvårdsförvaltningen för perioden 1983 - 1992. Utredningen biläges (bilaga 8).

4.2 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Markägaren bekostar åtgärder i samband med normal jordbruksdrift (t ex underhåll av stängsel). Staten ansvarar för övriga kostnader.

5 REFERENSER

Caldenius, c. et.al. 1966. Beskrivning till kartbladet Halmstad. Sgu ser Aa nr.18. - Stockholm.

Lantmäteriakter 10,97/Harplinge socken. Hallands läns lantmäterikontor.

Tjernberg, M. 1973. Enet - undersökning av vegetation och flora. - Statens Naturvårdsverk. Naturvårdsbyrå SNV PM 304.

Ångström, A. et. al. 1953-71. Atlas över Sverige - Stockholm.

6 DOKUMENTATION

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder. Bilagda blankett "Redovisning av naturvårdsåtgärder" (bilaga 9) används för detta.

7 ÄNDRING AV FÖRESKRIFTER

I samband med fastställelse av skötselplanen skall länsstyrelsen tillse att trettonde stycket "Länsstyrelsen må..... taga markprov" angående föreskrifter rörande rätten att förfoga över fastighet utgår.

Kartblankett

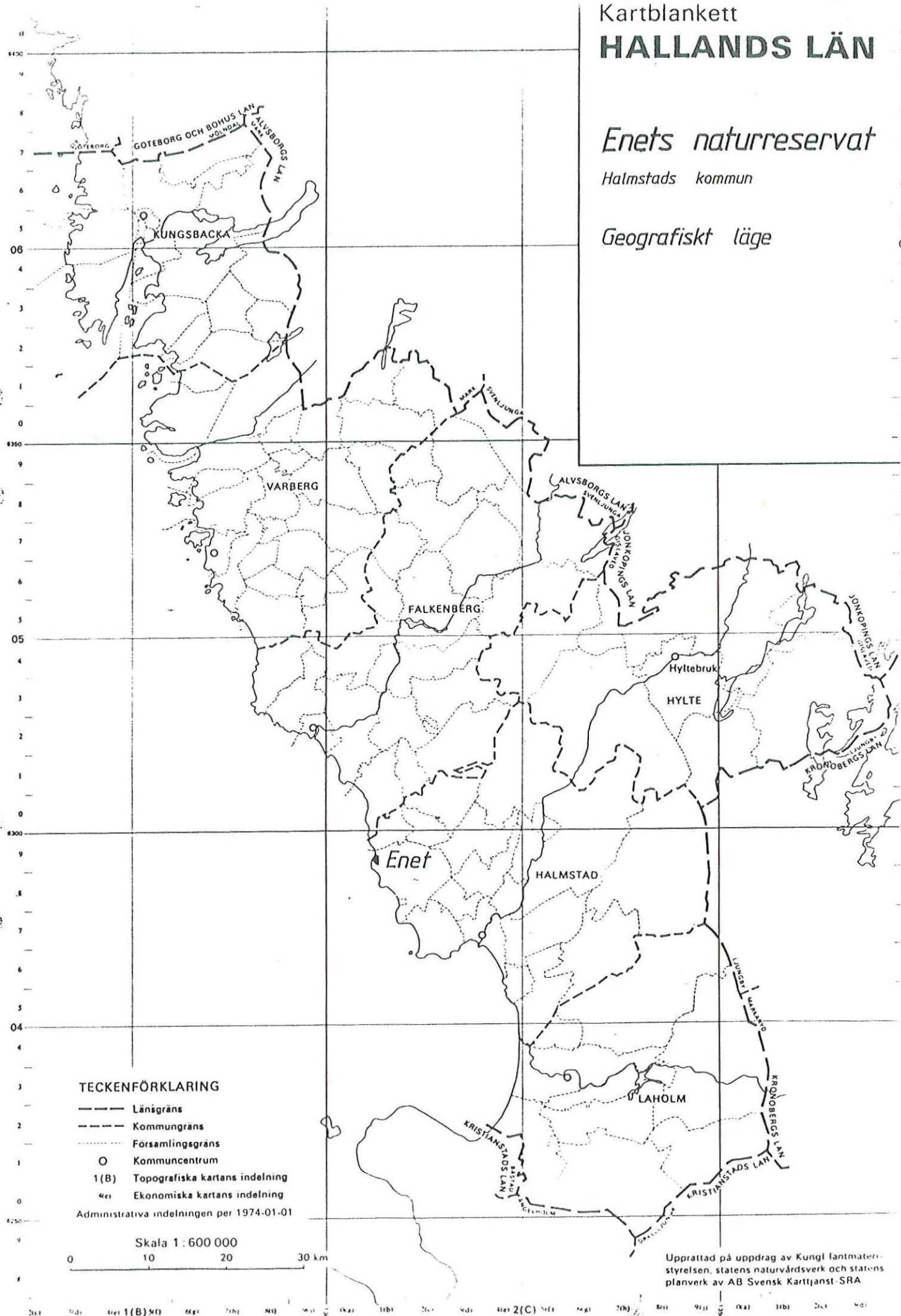
HALLANDS LÄN

Enets naturreservat

Halmstads kommun

Geografiskt läge

06

Enets naturreservat

Halmstads kommun

Hallands län

 Geografiskt läge

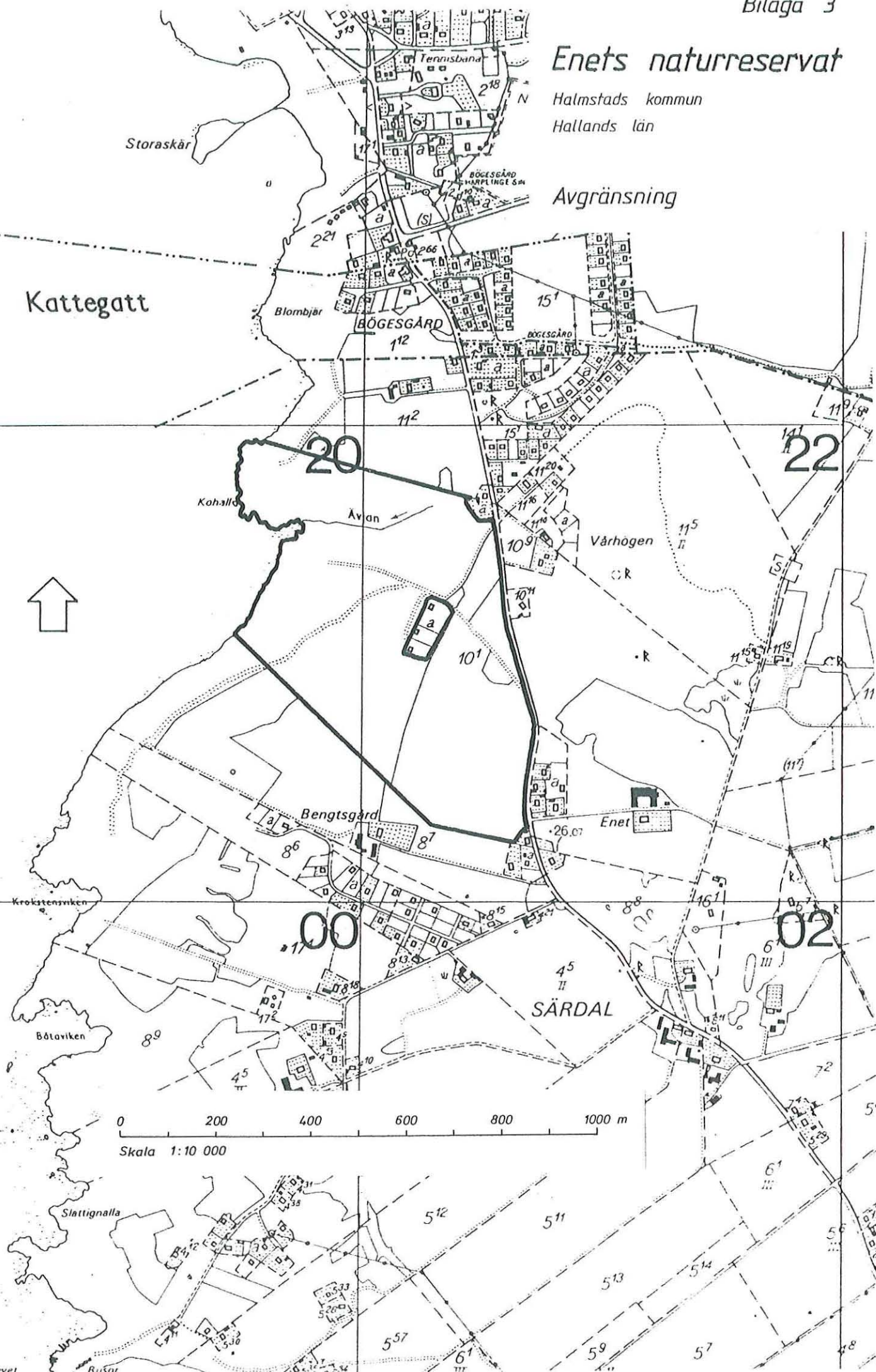

Enets naturreservat

Halmstads kommun

Hallands län

Avgränsning

Kattegatt

BILAGA 4 A
 Enets naturreservat,
 Halmstads kommun,
 Hallands län
 - samfälligheter, servitut

Avdelning A

Samfälligheter

Beteckn. på
karta

Delägende
fastigheter

Delägende fastigheters
ägare, adress

a
väg

Särdal 6:1

Johan A.Svensson, Gär-
det, Särdal 6, 310 43
Steninge

Särdal 11:6
m.fl.

Augusta M.Jönsson (ägare
enligt fastighetsbok)
Erik V.Jönsson, Särdal
pl 1763, 310 40 Harplinge
(ägare enligt 1970 års
fastighetstaxeringslängd)

b
dike

= a

Avdelning B

Servitut

Beteckn.på
kartan

Ägare, rättsinnehavare
m.m.

Servitut 1
Särdal 10:1

Särdal 6:1,11:6 m.fl. rätt till tångtäkt

Servitut 2
Särdal 10:1

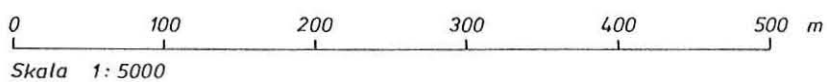
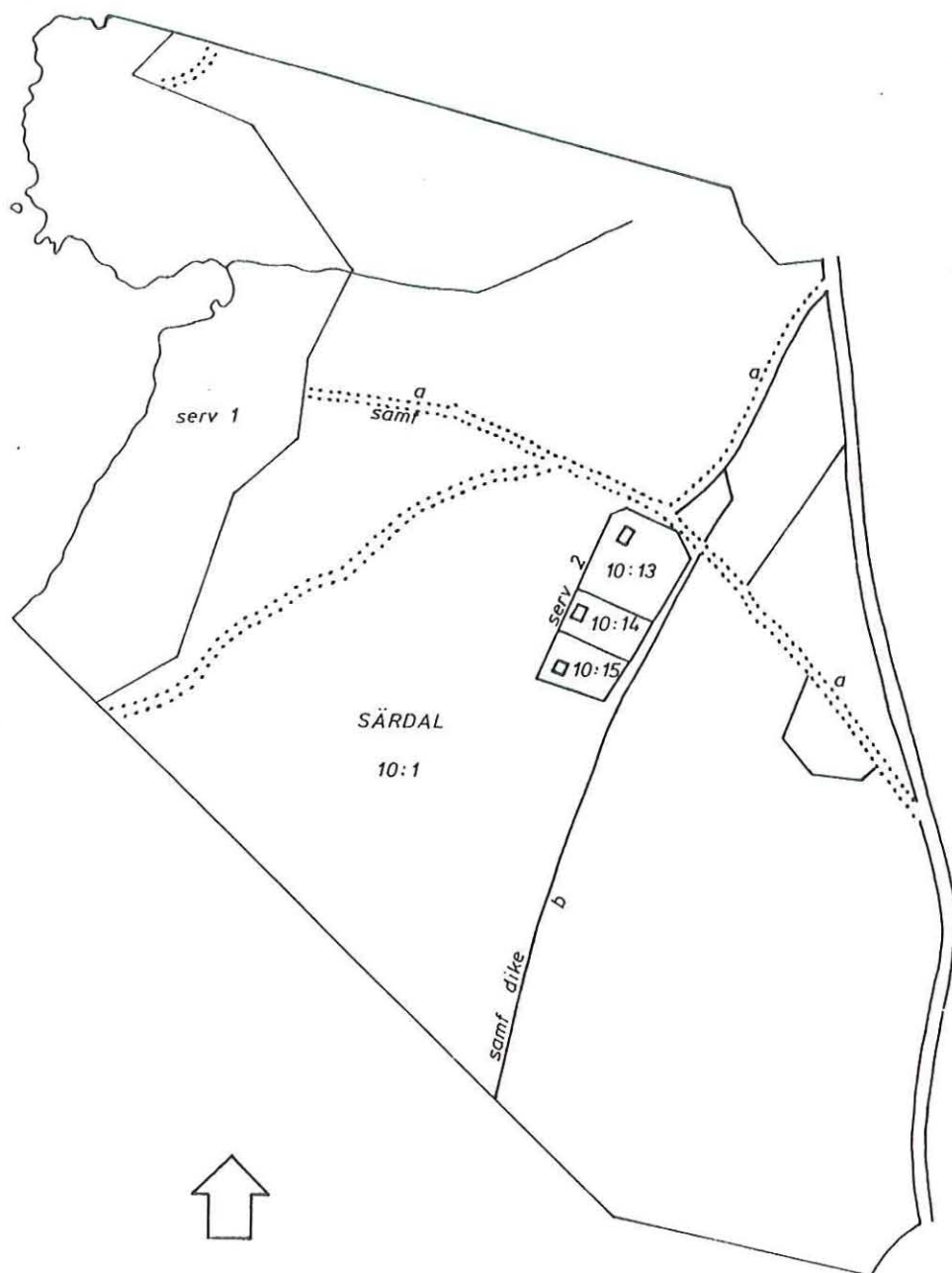
Särdal 10:13-15, rätt att för utfart an-
vända planerad väg väster
om tomten samt samfällda
s k Tångvägen fram till
allm.landsväg.

Enets naturreservat

Halmstads kommun

Hallands län

Samfälligheter, servitut

Enets naturreservat

Halmstads kommun

Hallands län

Vegetationskarta

0 100 200 300 400 500 m
Skala 1: 5000

Klapperstensstrand samt strandängsvegetation

Kulturpåverkad ängsmark

Enbuskmark

Lövskog

Ängssnår samt snårig buskvegetation

Kärr

Gammal strandlinje, klappersten

Odlad mark

VA-ledningens sträckning

Utfyllning, Grus, sand etc från VA-ledning

Dike

Damm

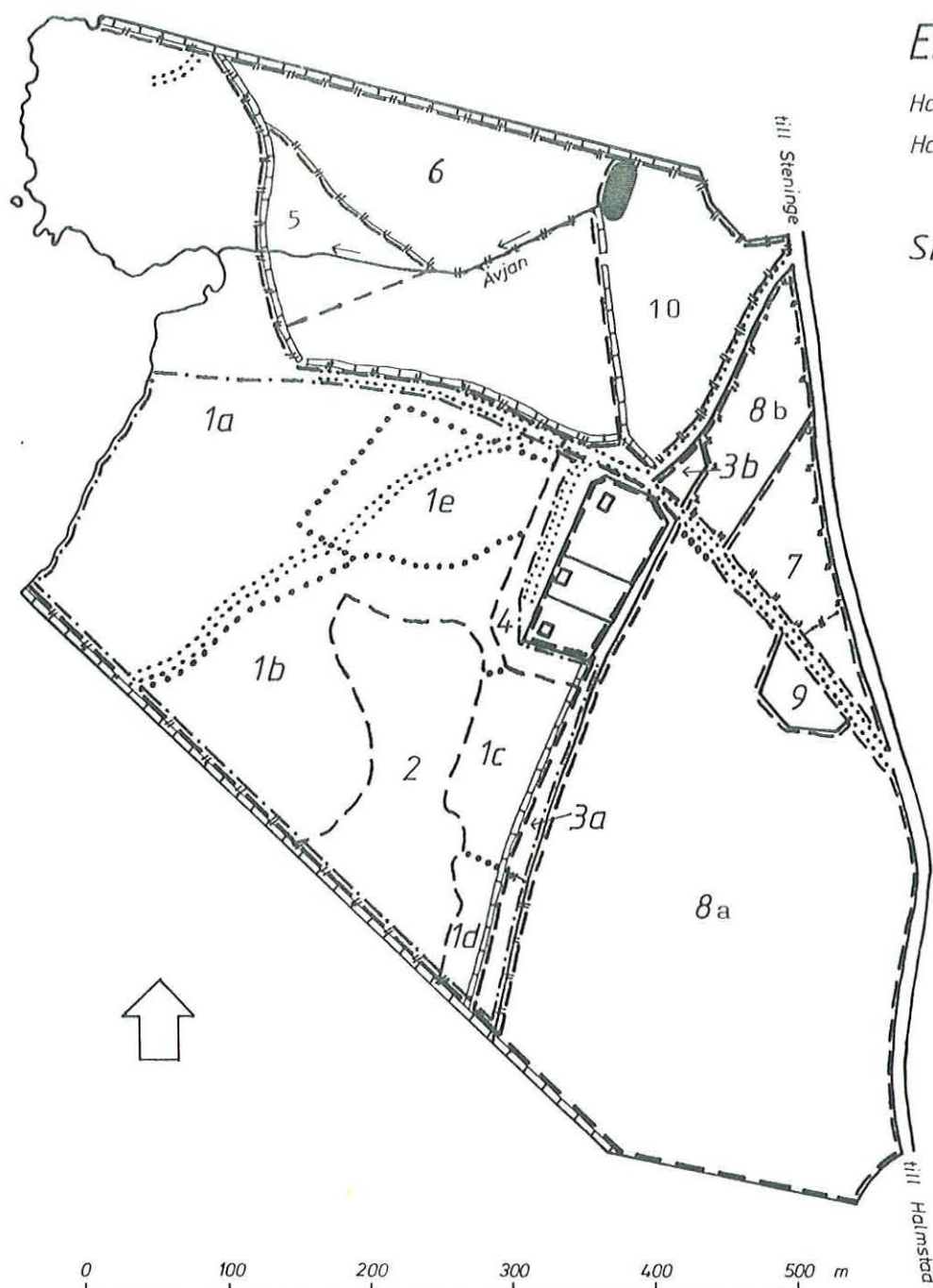
Nivåkurva

Enets naturreservat

Halmstads kommun

Hallands län

Skötselområden

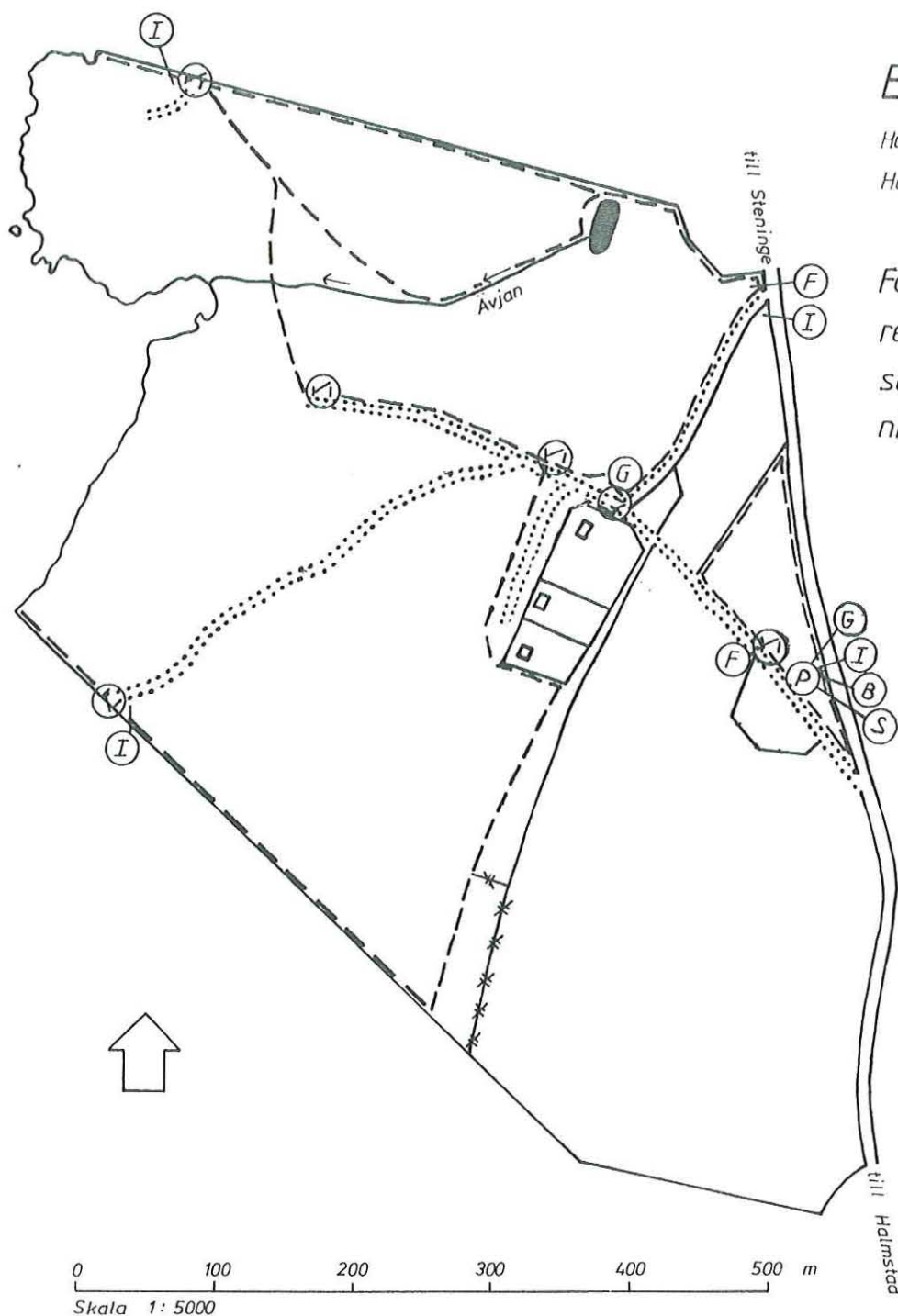
- Gräns för skötselområde
- ==== Stengårdsgård
- - - - Stängsel
- . - . Område med förbud att använda konstgödsel

Enets naturreservat

Halmstads kommun

Hallands län

Föreslagna anordningar för
rekreation och friluftsliv
samt föreslagen fållindel-
ning

— — — Fållindelning

* — * Stängselborttagning

(I) Informationstavla

(P) Parkeringsplats

(S) Sopkärl

(B) Bord och bänkar

(G) Stängselgenomgång

(V) Grind

(F) "Fordonstrafik förbjuden"- skylt